

Payí Poro Korosi ɻweáyí nání eanínarini.

Payí rina Jisasoyá siyikí imónigíá aŋí yoí Korosi ɻweagíáyí nání Poro eanínarini. Aŋí api Esia piropenisyo ikwíroniŋagi aiwi Poro xewaniŋo piropenisyo nemeríná aŋí apimi memé Epapiraso aŋí apimi xwiyáy yayí neainariŋípi wáí uriniri urowáráná e ɻweáyí wí Jisasomi diŋí wíkwírogíawixini. Xwiogwí waú worani, waú waúrani, pwéáná Poro Romiyo gwí ɻweanjáná Epapiraso niwímeari áwaŋí réniŋiŋuriŋigini, “Mimóní uréwapiyarigíá wí Korosi nání nuro Jisasoyá siyikí imónigíáyo ikweakwímí imóniŋípi nuréwapiyiro re urariŋoi, ‘Gorixoyá imónimániri nisimóniríná Jisasomini diŋí niwíkwíroríná apánimaní. Aiwá ɻywíá ɻwiráriŋiro xwiríá imóniro nerijípimi dánini imónipaxírini.’ uriro ‘Gorixomí xómíŋi niyikwiri seáyi e numero aiwi aŋjnajíyo eni wí múropaxí mimónini.’ uriro ‘Jisaso Gorixo tíni xixení imónijomani.’ uriro nero sekaxí ámi bi tíni bí tíni seáyi e ikwikwarimí wiariŋoi.” Áwaŋí e uríagi Poro Korosi ɻweáyí xeŋwí uréwapiyarigíápi ríwímíni omamópojiniri payí rina neari Tikikasomi wiowáríŋinigini.

1 1-2 Poroni —Nioni Gorixo nirípeáagi nání Jisasi Kiraisoyá wáí wurimeiarijá wonírini. Nioni tíni Timotio —O Kiraisomi xídariŋagi nání negí nirixímeániŋí imóniŋí worini. O tíni yawawi payí rina Korosi ɻweaarigíá Gorixoyá imóniro Kiraiso tíni nawíni ikáriŋiro egíyáyíne —Seyíné nirixímeá Kiraisomi pírániŋí xídariŋíyínérini. Seyíné nání yawawi payí rina neari mónaparijwii. Yawawi “Negí ápo Gorixo wá seawianíri oyá diŋí tíni seyíné niwayiróniro ɻweapíri nání seairi éwinigini.” yeaimónarini.

“Segí naní yarigíápi nání Gorixomí yayí wiarigwíírini.” uríŋí nánirini.

³ Seyíné nání yawawi Gorixomí —O negí Áminá Jisasi Kiraisomi xanorini. Omi riŋiŋí niseauriyiraíná íníná yayí wiarigwíírini. ⁴ Xwiyáy re riníagi aríá niwirane nání, “Korosi ɻweáyí Kiraisi Jisasomi diŋí niwíkwíroro ámá Gorixoyá imónigíá níní nání diŋí sípí wiariigíáriní.” Xwiyáy e riníagi aríá niwirane nání Gorixomí yayí wiarigwíírini.

⁵ Seyíné “Anínami dání Gorixo yeáyí neayimixemeaníráriní.” niríro diŋí ikwímogíápi nání nimoro nání Jisasomi diŋí niwíkwíroro oyá

ámá náni diŋí sipí wiarigíárini. Xámi xwiyá nepaxiŋí imóniŋípi — Apí yayí neainariŋí imóniŋípirini. Api aríá niwiróná “Nepa Gorixo e neaiiňáriní.” niyaiwiro diŋí ikwímogápi náni aríá wigíárini. ⁶ Xwiyá yayí neainariŋípi aŋí nimini aríá wigíápá seyíné ení aríá wigíárini. Aŋí nimini ámá xwiyá apí aríá niwiro náni siwí naŋí imóniŋípi néra uro Jisasomi diŋí wíkwíroarigáyí sayá nimóga uro yarigíápá seyíné iwamíó aríá niwiro wá Gorixo nineawianiri neaiiŋípi náni xixeni nijíá imónigé dání axípi e néra warijoí. ⁷ Xwiyá yayí neainariŋí nioni searariŋápi, ayí Epapíraso searéwapiyinjípirini. O negí diŋí sixí uyijwá worini. Xwiyá Jisaso náni none tíni wáí wurímeaianíwá náni gwí móniŋwá worini. Seyíné aríá seainía náni Kiraisomí xinániŋí nimóniri yariŋo anani diŋí ujwiráripaxí yariŋí worini. ⁸ O seyíné kwíyípi seaaíniŋípimi dání ámá náni diŋí sipí niwiro aríá wiarigíápi náni áwanjí yearémeajírini.

“Seyíné apí apí epíría náni rixiŋí seauriyarigwírini.” urijí nánirini.

⁹ Seyíné náni áwanjí e yearémeanjí ejagi náni síá iwamíó aríá wigíyi dání píni wí miwiári seyíné náni Gorixomí rixiŋí niseauriya warigwírini. Rixiŋí niseauriya nuraíná seyíné ripí ripí oimónipoyiniri urarigwírini. Seyíné ámá Gorixoyáyí e éírixiniri wimónariŋípi náni nijíá onímiápi mimóní aga xixeni nimóniróná diŋí émí saímí moro kwíyí oyápi seaaíniŋípimi dání “O imóniŋípi apíříani?” niyaiwiro siŋwí mí wómixipíri náni imóniro oépoyniri urarigwírini. ¹⁰ Seyíné apí apí nimónimáná ripí ripí epíría náni rixiŋí seauriyarigwírini. Segí pí pí yarigíá nipini náni Gorixo yayí wininía náni Ámináoyá ámá imónigíáyí epaxípi tíni xixeni néra úírixiniri rixiŋí e seauriyarigwírini. Seyíné ámá seaikwiárinipaxí imóniŋí xixegíni epíría náni ení seauriyarigwírini. Nijíá Gorixo náni imónigíápi sayá nimixa upíría náni ení seauriyarigwírini. ¹¹ Seyíné pí pí seaímeááná yayí tíni “Ananirini.” niyaiwiro xwámámí wipíría náni Gorixo xegí ejí sixí eániŋípimi dání —Apí xío nikíniri seáyi e imóniŋípirini. Apími dání ejí seaímixinía náni ení rixiŋí seauriyarigwírini. ¹² Ámá ápo Gorixo tíni wíá óniŋe ñweapíráyí imónipírápi seyíné ení axípi e imónipaxí seaimixinjí ejagi náni seyíné ení wíá xío óniŋe ñweapíráírini. Ayináni seyíné omi yayí umepíría náni ení rixiŋí seauriyarigwírini. ¹³ O síá yiniŋe obomí simajwíyóniŋí wuríngawaé dání nineákwamixíri xegí xewaxo, diŋí sixí uyijoyá xwioxýo ñweáírixiniri neawáriŋírini. ¹⁴ O xegí xewaxo neapeinjípimi dání ninearoayíroríná negí íwí yariŋwápi yokwarimí neaiiŋírini.

Kiraiso, níyoní seáyi e wimóniŋo náni urijí nánirini.

¹⁵ Kiraiso, nene siŋwí wiňiwáo, o Gorixo, nene siŋwí miwinipaxí imóniŋo náni “E imóniŋoríani?” yaiwianíwá náni piaumimí

neainarinjírini. Amipí níni Gorixo imixijípimi seáyi e mûroñorini.

¹⁶Ayí ripi náni “Seáyi e mûroñorini.” seararijini. O amipí xwíáyo ejíyírani, aejnámi ejíyírani, sijwí winipaxí imónijípirani, miwinipaxí imónijípirani, pí pí kwíyí ejí eániro seáyi e imóniro yarigíyírani, apí nipini Gorixo nimixiríná xewaxoyá wéyo dání imixijírini. Apí nipini nimixiríná oyá wéyo dání imixijíni maríái, apí nipini omi yayí umepíría náni eni imixijí ejagi náni rarijini. ¹⁷O amipí sini mimónipa ejími ñweaagorini. O xegí ejí eánijípimi dání amipí sini xegí weñípa weni. ¹⁸Minjyimi wará nipini ínimi wurínijípa Kiraiso minjnínjí imónijomí xíoyá siyikí imónigíyáyí ínimi wurínijagía náni seáyi e wimónijorini. Xegí siyikí imónigíyáyo mfkí ikiñorini. Amipí nipini náni xiráni xiráni imónio imóninía náni xwáripáyo dání niwiápñimearíná óf imomeajorini. ¹⁹Ayí ripi náni seararijini. Gorixo xewanijo “Nioni imónijá nipini gí fwomi xe sixí owínini.” wimónárijí ejagi náni xewaxo xixeni e imónijírini. ²⁰Gorixo amipí níni xwíá týo ejíyírani, aejnámi ejíyírani, amipí níni xegí xewaxo éipimi dání piyáá wíráriníwaniginiri ejírini. Sipí ámá wikárarijíapi náni xegí xewaxo yoxáípámí yekwiroáráná xegí ragí púípimi dání yiyí xópé níoníniyí imónimíániri ejírini.

**“Gorixo xío tíni gwiaumí inipaxí imónaníwá
náni neaimixijírini.” urijí nánirini.**

²¹Xámi seyíné dijí sipí moro sipí ero yagíapimi dání Gorixomí símí tíni wiyo o tíni nawíni mimóní xepixepá róniro yagíyíne ejagi aiwi

²²o xegí xewaxo ámá nimóniri yoxáípámí peñípimi dání xío tíni nawíni gwiaumí inipaxí imónipíría náni seaimixijírini. Xegí sijwí anije dání éí seauráráná seyíné siyikví mímigíyáyíne imóniro igíániyí eámónigíyáyíne imóniro xwiyáá miseaxekwímpaxí imóniro epírfá náni e seaimixijírini.

²³E seararijagi aí seyíné xwiyáá yayí neainarinjípi —Apí aejí nimini ñweagíyáyo rixa wáí urimejwápirini. Poroni eni wáí urimemía náni imónijípirini. Apí seyíné aga xaíwí fá nixira uro dijí niwikwíroróná sirí muní ero xwiyáá apí iwamíó ariá niwiróná “Neparini. Gorixo naají e neaiiníárini.” yaiwigíápi náni sini dijí niwikwímóa uro nerónayí, Gorixo seyíné rixa siyikví mímigíyáyíne imónijáná xegí sijwí anije dání éí seauráriníárini.

“Ríniyí meari wáí uriri yarijini.” urijí nánirini.

²⁴Seyíné arirá seaminiri yaríná ríniyí nímeáí ripi náni yayí ninarini. Ríniyí Kiraisomí sini miwímeanjíniyí imónijípi nioni onininiri yarijini. Ayí ripi seararijini. Gorixo nínipearíná nioni ámá Kiraisoyá siyikí imónigíyáyo —Ayí xíoyá warárinjí imónigíyáyírini. Ayo arirá wiminiri yaríná xeaninjí wímeawiniginiri nírípearjípi, apí nipini xixeni onímeaniniri

yarijnini. ²⁵ Émá imónigíáyfá xináínijí niwimónimáná wáí wurimeimía náni nirípeáagi náni ámá xíoyá siyikí imónigíáyínéyá sénáínínjí nimóniri arirá seaiminiri yarijáonirini. Émáyíné xwiyíá Gorixoyápi rokwípá seaimía náni e nimóniri yarijáonirini. ²⁶ Xwiyíá api xámíná dání ámá niýweaxa bagá niyoní ínimi rináriniñípi aí agwi ríná ámá Gorixoyá imónigíáyo rixa piaumímí winini. ²⁷ Xwiyíá ínimi rináriniñíapi —Api “Gorixo émá imónigíáyo naají ayá wí wimixiyiníárini.” rináriniñípirini. Api náni Gorixo émáyí aí njíá oimónípoyiniri wimóniñírini. Ínimi riniñí api, ayí “Kiraiso seyíné tíni nawíni imónijoi.” riniñípirini. Ayináni seyíné re niriro dijí ikwímoaríjoi, “Gorixo seáyi e Kiraiso ajiñamí náni niþeyimáná imónijípi tíni xixeni neaimixiníárini.” niriro ikwímoaríjoi. ²⁸ Xwiyíá o náni yayí neainariñípi wáí nuriranéná ámá niyoní íkwairirí wirane dijí nejwipémáná urirane yarijwáriñi. Ámá Kiraiso tíni ikárinigíáyí rixa yóí imónijáná xíoyá símimañí e éí uráriwaniginiri e yarijwáriñi. ²⁹ Nioni e yárimiániri ríwí niríkwínimáná anijí miní yarijnini. “Kiraiso xewanijo ejí sixí ayá wí nímixiñípi tíni xixeni e yárimiániri anijí miní yarijnini.” seararijnini.

“Yapí seaíwapiyipírixiniri yarijnini.” urijí nánirini.

2 ¹ “Seyíné rípi náni njíá oimónípoyí.” nimónarini. “Seyíné náni tíni ajiñ Reodisia ñweáyí náni tíni ámá gí símimañí sini mí minómixigíáyí náni tíni nioní ríwí niríkwíniri anijí miní ríá tíjí yarijápi náni njíá oimónípoyí.” nimónarini. ²⁻³ Ayí tíni seyíné tíni dijí sixí íniro dijí sípí inarigíápimi dání irikwínijí ikeániro epíria náni e yarijnini. Xwiyíá yumíí rináriniñípi xixeni njíá nimóniróná “Ayí apími dání amípí mímúróniñwaénéniñí ríá imónijwini?” yaiwipíria náni eni e yarijnini. “Xwiyíá Gorixoyá yumíí rináriniñípi náni —Api Kiraiso náni rináriniñípirini. Api náni xixeni njíá imónipíria náni yarijnini.” seararijnini. Dijí émí saímí Gorixo mori dijí ejwiperi ejípi —Api ayá tíjíniñí imóniñípirini. Api náni ámayo njíá wimixipaxo wo maríái, sa Kiraisorini. ⁴ Ámá wí wigí xwiyíá dijí seakinimixipaxí imóniñípmi dání —Api yapí riniñí aí nepa imoarigíápironi. Apími dání yapí seaíwapiyipírixiniri Kiraiso náni e seararijnini. ⁵ Nioni seyíné tíni miýweapa nerí aiwi dijí seakikayonini. Seyíné Kiraísomí dijí niwikwíroróná sirí muní ero íyí wiámí yariigíáyínéniñí imóniro yarijagíá náni dijí yayí ninarini.

**“Wé searoáriniñíyíné ejagi náni piyijí ikayíwípi
dijí mikwíropani.” urijí nánirini.**

⁶ Seyíné nemeróná xwiyíá Áminá Kiraísi Jisaso náni riniñípi xámí umíminigíá tíni xixeni ámá o tíni ikárinigíáyí epaxí imóniñípa axípi e érírixini. ⁷ E nero Kiraísi Jisaso náni searéwapiyigíápí íkíá pipíñí ná ínimi wearinjípániñí imóniro ajiñ íkíá xwiyíá xaíwíyo dání mirinarinjípániñí

imóniro Kiraiso náni searéwapiyíáná dijí wikkwírogíápi pírániñí dijí sixí íniro o seañijípi náni yayí bi onimiápi mé ayá wí ero érírixini.

⁸ Ámá wí piyijí ikayíwí riniñípi —Apí nepa míkí mayípirini. Ámá wigí dijíyo dáni nérowiápniro rarigíápirini. Kiraiso náni riniñípi maríái, sa ámá omi mixídariigíáyí wigí amipí xixegíni nepa mipimónipaxí imónijípia náni riniñípirini. Apí searéwapiyaniro éáná dijí niwikkwíroro xídiplírixiniri sijwí niyápirómí memepani. ⁹Ayí ripí náni searariñini. Gorixo imónijípi bi onimiápi maríái, nipini Kiraisomi sixí ínini.

Xegí nápmi nipini sixí ínini. ¹⁰O —Giyí giyí seáyi e nimóniri wíyo umejweaarigíáyorani, giyí giyí néñí tígíáyorani, niyoní o seáyi e wimóniñorini. O tíni ikárinigíáyíné enagí náni Gorixoyá sijwíyo dáni díwí wí miseaikáriní rixa wé searoárinini. ¹¹O tíni ikárinigíáyíné enagí náni iyí símí sío wákwinigíáyíné eni imónijoi. Nepa wé tíni ámá iyí símí sío wákwinarigíápi náni mirariñini. Kiraiso iyí símíniñí sío niseawákwiríná sipí oyaneyiniro miijí inagíápi —Apí nipikwini mimónijí xwioxíyo íniñípirini. Apí seawákwijípi náni rarijini.

¹² Seyíné wayí nimearóná iniigíyo íá seaurímixáná Kiraiso tíni nawíni xwiá weyárinigíáyínénijí nimónimáná Gorixo o xwáripáyo dáni owiápñimeaniri wiijípi náni dijí wikkwírogíápmi dáni o tíni nawíni wiápñimeagíáyínénijí imónijoi. ¹³Seyíné xámí níwiaíkía nuro sipí yaniro náni miijí inagíápmi nixfdiro náni ámá anínimixinaniro imónagíáyíné enagí aiwi Gorixo xegí xewaxo Jisaso tíni dijí niyimijí tígíáyíné oimónipoyiniri seaimixiñirini. E nerí negí níwiaíkía wagwápi nipini eni yokwarímí neaiñírini. ¹⁴Ayí ripíniñí neríná e neaiñírini.

Ijwí ikaxí eániñíyo dáni riniñí nene wiaíkiagwápi náni xwiyá neaxeckwímpaxí imónijípi Kiraisomi íkíápámi yekwirosáráná Gorixo apí eni íkíápámíniñí yekwirosáríñípmi dáni anipá imixiñirini. ¹⁵O rixa pí pí kwíyí seáyi e nimóniri mejweaarigíáyorani, néñí tígíáyí imónigíáyorani, Kiraiso yoxáipámi niperíná ejípmi dáni xopirárí niwimáná ámá níni re oyaiwípoyiniri, “Gorixo ayo rixa miigí ría wimixárijo?” oyaiwípoyiniri wigí sijwí tígíe dáni niméra púniñí ejírini.

“ ‘Apí api nimusíroríná nipikwini miyarijoi.’
searáná aríá miwipani.” urijí nánirini.

¹⁶ Ámá wí seyíné aiwá bi nariñagía sijwí niseaniro “Nipikwini miyarijoi.” searánárani, iniigí bi nariñagía niseaniro “Nipikwini miyarijoi.” searánárani, síá xwiogwí o omi Gorixo náni dijí oneaininiri yarigíáyo seyíné kikiá yariñagía niseaniro “Nipikwini miyarijoi.” searánárani, síá emá sijí wo imónáná yarigíápi mixídariñagía niseaniro “Nipikwini miyarijoi.” searánárani, Sabaráyo yarigíápi mixídariñagía sijwí niseaniro “Nipikwini miyarijoi.” searánárani, wí ayí seararigíápi aríá miwipa érírixini. ¹⁷Ayí ripí náni searariñini. “Apí apí neróná

Gorixomi pírániŋí xídariŋoi.” seararigíápi ámá náo baríná onapámigí inariŋípíniŋí imóniní. Apí nipíni, ayí nene Kiraiso neaiiŋípi nání mí neaorininiápi imóniní. Náo, ayí Kiraiso xío imóniní. ¹⁸ Ámá wí “Gorixo nene nání yayí owinini oyaneyiniríná ripíni epaxírini.” yaiwiarigíápimi seyíné mixídipa yariŋagía siŋwí niseaniro “Nipikwini miyariŋoi.” niseariro “Sewaniŋíyíne siykwípiániŋí mimónariŋoi. Aŋínaŋjyo íními niwuríniro yayí mumeariŋoi.” searánayí, aríá miwí sa paimímí érixini. Ayí ripí nání searariŋini. Ámá e niro yarigíáyí nepa siŋwí náyi tíni miwínipa nerijípimi dání e riro míkí ná mimóniŋjáná nipikwini mimóniŋí wigí xwioxíyo íníŋjípmi dání wárixá imóniro yarigíáyí ejagi nání searariŋini. ¹⁹ Xwiyáfá Kiraiso nání ríniŋí ripí eni fá mixirarigíáyfrini. Nene oyá siyikí imóniŋwaéne warári imóniŋwini. O miŋjyí imóniní. Warári xómíŋjí tíni wilí tíni ejagi nání xegí imóniŋípa imóniŋíríni. Warári miŋjyimi íkíkí winiŋagi nání xwé nimóga wariŋípa oyá siyikí imóniŋwaéne axípi omi miŋjyimíniŋí íkíkí winiŋwá ejagi nání Gorixoyá diŋjyo dání nimóga wariŋwini.

“Mipimónipaxí imóniŋípia nání ríniŋípi aríá miwipani.” urijí nánirini.

20-21 Kiraiso níperíná seyíné o tíni ikárinigíáyíne ejagi nání o tíni nawíni piyí egáyíneníŋí imónigíári. Aynáni seyíné ámá omi mixídarigíáyí wigí amipí xíxegíni nepa mipimónipaxí imóniŋípia nání ríniŋípmi sini xídipaxíyíne mimóniŋoi. Seyíné e imóniŋagía nání aríre nero ámá omi mixídarigíáyí tíni nawíni nimóniróniŋí wigí rarigíápi yariŋoi? Iŋwí ikaxí “Apí fá mimaxíripani. Apí gígí bí mepani. Apí amái aí mirónipani.” rarigíápi aríá bí miwipani. ²² Ayí ripí nání searariŋini. Iŋwí ikaxí apíniŋí niriga uŋípi, ayí sa amipí aiwárani, iniigíraní, nene niníáná anipá imónariŋípini nání ríni. Apí sa ámáyí érowiápíniro éwapíniro yarigíápirini. ²³ Apí rarigíáyí Gorixomi yayí owianeyiniríná diŋjí ámá moarigíápiní xídiro “Gorixo diŋjí niíá owininiri ámá wiwaníŋjyí siyikwípiániŋí oimónípoyi.” riro “Gorixo diŋjí niíá owininiri iwaŋí oeánípoyi.” riro neróna nepaxíŋí pákíni nimóniro rarigíá ejagi nání seyíné xeŋwí re wiaiwipaxíri, “Ámá e rarigíáyí nepa diŋjí émí saímí nimoro ría rariŋoi?” Xeŋwí e wiaiwipaxí aiwi wigí rarigíápi, ayí ámá nixídriŋípmi dání fwí nání feapá winariŋípmi wí píří rakipaxí mimóniŋípirini.

“Aŋínamí imóniŋípi nání diŋjí ikwíróírixini.” urijí nánirini.

3 ¹ Gorixo Kiraiso xwáripayo dání owiápíni meaníri ámi siŋjí niwimixiríná seyíné eni axípíniŋí siŋjí seaimixiŋí ejagi nání siwí aŋínamí dání — Aŋínamí seayí eyí Kiraiso seayí e nimóniri Gorixoyá wé náúminí ɻweajerini. Siwí naŋí e dání imóniŋípi aríge imónanfwáriániri aníŋí miní néra úríxini. ² “Seyíné siwí sipí xwíá týo imóniŋípi nání diŋjí míkwíró aŋínamí imóniŋípi

náni dijí ikwíróírixini.” seararijini.³ Ayí ripi náni seararijini. Kiraiso péáná seyíné eni o tíni nawíni ikárinigíáyíné enjagi náni rixániójí pegíárini. Ámá niperíná xámí yagíápi píni wiárarigíápa seyíné Kiraiso tíni rixániójí pegíráyíné eni axípi nero xámí yagíápi píni wiárígíá enjagi náni seararijini. Ayí dijí niyimińjí seyíné Kiraiso tíni imónigíápi —Api Gorixo tíni axí e imónińjípirini. Api ámá sijwí niseaniróná anopasnípaxí imónińjagi náni eni seararijini.

⁴Kiraiso —O dijí niyimińjí nene imónińjwápi míkí ikińjorini. O rixa sijáni piaumimí ináná seyíné eni o tíni imónigíápi piaumimí inipfírárini. Piaumimí niniróná Kiraiso nikíniri seáyi e imónińjpa seyíné eni axípi nimóniro yaríná ámá sijwí miseanopasní mí seaómixipfírárini.

“Sípípi mepa éírixini.” urijí nánirini.

5 Ayináni “Gí wé síkwí amípí, ayí fwí api náni ría imónini?” niyaiwiri xe fwí api náni mińj oninirini mé “Api eminirí náni rixa ámá piyínijí imónińjáoniríani?” yaiwiníírixini. E niyaiwiro fwí minipa éírixini. Piaxí weánipaxí imónińjípi mepa éírixini. Fwí náni mińj minipa éírixini. Fwí náni íeapá seainarijípi xe oneaininiri sijwí miwinipa éírixini. Ayá tíjí wí minímúropa oenirí mepa éírixini. Ámá ayá tíjí bi minímúropa oenirí yarigfáyí l̄wíá nepa imónijo náni dijí mamopa nero api nánini neróná wigí l̄wíánińjí nimixiro yarigíá enjagi náni seararijini. 6 Ayí ripi náni “Api api mepa éírixini.” seararijini. Ámá píri niwiaškiro e yarigáyo Gorixo píri umamoníá enjagi náni seararijini. 7 Enjíná seyíné Gorixomi píri wiaškiarigíáyí tíni nikumixiniro neróná seyíné eni e néra wagíárini. 8 Seyíné xámí axípi e néra wagíáyíné aiwi agwi ríná ripi ripi wí mepa éírixini. Wikí móñinipa éírixini. Wikí ría ápiawínijí miwénipa éírixini. Únúnińjí miwikáripa éírixini. Xwiyáapai miwjwiráripa éírixini. Ikayfwí mumearipa éírixini. 9 Yapí mirinipa éírixini. Ayí ripi náni “Api api mepa éírixini.” seararijini. Seyíné xámí imónagíápi emi nímoró síní e nimóniróná sípí yagíápi píni niwiárimáná¹⁰ ámi rixa sijyíné imónigíá enjagi náni seararijini. Dijí sijí agwi ríná seyíné imónigíápi Gorixo xewanijo imónińjípi náni xixeni nijíá oimónípoyiniri seaimixijírini. Api dijí xio imónińjpa oimónípoyiniri síní anijí axípini ámi bi tíni bi tíni niseaimixa waríni. 11 Ámá dijí sijí tígíáyíné niseaimixa waríjagi náni wiýné Girikiyínérani, wiýné Judayínérani, ayí ananirini. Wiýné iyí símí sói wákwińigíáyínérani, miwákwinińigíáyínérani, ayí eni ananirini. Wiýné émáyínérani, kinixiyínérani, ayí eni ananirini. Wiýné xináíwayínénijí nimóniro omijí wiiarigíáyínérani, omijí wiipíri náni áxerjwarí minigíáyínérani, ayí eni ananirini. Ná bini xwé imónińjípi, ayí Kiraiso tíni ikárinigíápirini. O nipimini seáyi e wimónińjorini. Pí pí ámá imónigíápi omi dijí niwíkwíroróná ananí o tíni ikárinipaxírini.

“Xixe dijí sípí inírixini.” urijí nánirini.

¹² Gorixo íá yiyamiximí seairi ámá nioniyá oimónípoyiniri seaimixiri dijí sítix seayiri egíáyíné enjagi náni ripi éírixini. Wíniyo

wá wianírixini. Diŋí sipí eni wírixini. Seáyi e seáyi e mimóní siyikwípiayínénijí imónírixini. Niyapenimáná urírixini. Aŋajní murí xe óf oneaimópoyiniri érixini. ¹³ Segíyí pí pí seaikárfagá aíseyíné eni xixewiámí miwipa érixini. Segí wo sipí seaikárfagi náni xwiyáá umearipaxí ejnánayí, yokwarimí wiírixini. Ámináo yokwarimí seaiiŋípa axípi e wiírixini. ¹⁴ Api api niŋipi nero aiwi aŋipaxí epaxípi, ayí ripirini. Xixe diŋí sixí yinírixini. E neróná pírániŋí nawíni kumixinipírá ejagi náni seararijini. ¹⁵ Kiraiso seyíné piyá seawíriŋí ejagi náni omi wí píri miwiaíkí segí wíniyí tñi pírániŋí nikumixiniro ɻweáírixini. Seyíné Kiraisoyá siyikí imónigá wíniyí tñi nikumixiniro pírániŋí ojweápoyiniri íá seaumiriŋyíné ejagi náni seararijini. Íníná Gorixomi yayí wiayírixini. ¹⁶ Xwiyáá Kiraiso náni riniŋípi seyíné aumaúmí inírixini. Segí soŋí tñi seanjí tñi api níriróná nírewapíniro ɻkwairír iniro yarigípimi dání xwiyáá o náni riniŋípi aumaúmí inírixini. Soŋí tñi seanjí tñi api níriróná maŋípáni mirí “Gorixo e neaiiŋíráni?” niyaiwiro omi xwoxí aí tñi niſá niseainiri yayí wírixini. ¹⁷ Pí pí seyíné nírirónáraní, pí pí nerónáraní, “Áminá Jisasomí íními wuríniŋwaéneríani?” niyaiwiro ámá xíoyáyí epaxípini érixini. E neróná “Kiraiso nene náni e neaiiŋíráni?” niyaiwiro ápo Gorixomi yayí wírixini.

Xiepíwamí tñi xiagwowamí tñi urinjí nánirini.

¹⁸ Apixíwayíné, segí oxowami simajwíyónijí wuríniřixini. Áminá Jisaso tñi ikárinigíwayíné e epaxí ejagi náni seararijini. ¹⁹ Oxoyíné segí apixíwa náni diŋí sipí seaíwinigini. Naririmí miwipa érixini.

Niaíwíyo tñi xanowamí tñi urinjí nánirini.

²⁰ Niaíwíyíné, segí inókíwa ápowá sekaxí pí pí searáná aríá yímigí wírixini. E neróná Ámináo yayí winipaxípi yariŋagá náni seararijini. ²¹ Xanowayíné, segí niaíwíyo éwapiyí niwíriná mixníŋí miyomixipa érixini. Segí niaíwíyí diŋí aníŋí rakiárinipírixiniri seararijini.

Bosowami tñi omijí wiiarigíáyo tñi urinjí nánirini.

²² Xináíwayínénijí nimóniro omijí wiiarigíáyíné, segí bosowa pí pí searáná aríá niwiro xixeni érixini. Segí bosowayá siŋwí anigíe dánini e érixiniri miseararijini. Omijí yarigíáyí yapi nimóniro wiepisarigíápa mé “Ayá tñi oyaneyi.” niyaiwiro érixini. Seyíné Ámináomi wáyí wiarigíáyíné ejagi náni seararijini. ²³ Omijí wiiarigíáyíné pí pí nerínayí “Ámá nánini riwíarijwini?” niyaiwiro úrapí yarigíáyí yarigíápa mé “Áminá Jisaso náni riwíarijwini?” niyaiwiro pírániŋí yarigíáyí yarigíápa seyíné eni e nero ayá tñi érixini. ²⁴ Seyíné nijárimí. Ámá wí mariái, Áminá Jisaso yayí niseaimori Gorixo “Naŋí e niseaiimíráni.” ráriŋípi

seaiiníá enagi náni seararijini. Bosí seyíné wiiarigfo, ayí Áminá Kiraiso enagi náni seararijini. ²⁵ Giyí giyí sipí néra nurínayí, Gorixo pírí numamoríná mimearó sipí ayí éíápi tíni xixeni pírí umamoníá enagi náni seararijini.

4 ¹Bosoyíné, “None eni bosí ajnínamí wo tíjwáoneríani?” niyaiwiro segí inókíwánijí nimóniro omijí seaiiarigíayo nejwípero píráninjí numeríná epaxípíni tíni xixeni uméfrixini.

“Gorixomi rixijí neauriyírixini.” urijí nánirini.

² Seyíné Gorixomí rixijí nuríroná xaíwí niwakírimixinimáná nira úrixini. E neróná dijí yaíkiá nimómáná mepa ero yayí wiro éírixini. ³E neróná none náni eni rixijí neauriyírixini. None xwiyá Kiraiso náni ejíná dáni íními imónagípi —Xwiyá apí nioní gwí ñweanjápirini. Apí ámáyo woákíkí wianíwá náni “Óí wimoii.” nuriro rixijí neauriyírixini. ⁴“ ‘Nioni apí nírirína sijáni áwañí uríimigini.’ nimónarijípi tíni xixeni urímía náni rixijí neauriyírixini.” seararijini.

⁵ Seyíné ámá Jisasoyá siyikí mimónigíayí tíni niñwearóná dijí émí saímí nimómáná éírixini. Íníná ayí tíni niñwearóná “Ayí Gorixo náni dijí mopaxíná rínáríani?” niyaiwiro wé rónijípíni éírixini. ⁶Íníná xwiyá nuríroná segí xwiyá aiwáyo saxí nímoróná awí yarijípánijí nimixiro urírixini. E neróná ámá seyíné yarijí seaiíá ayí ayo “Apí uripaxíri.” niyaiwiro xixeni uripaxí imónijípi tíni uripfríárini.

Tikikaso tíni Onesimaso tíni náni urijí nánirini.

⁷Nioni nikárarigíá nipini Tikikaso —O negí nirixímeá dijí sixí uyinwáorini. Diójí ujwiráripaxí imónijípíni yarijorini. Ámináo náni wáí uraní náni gwí móniñwá worini. O nibiri áwañí searinírári. ⁸Ayí ripí náni urowárénaparijini. O niseáimeari áwañí searána seyíné “Porowami wímeaaríjípi, ayí apíríani?” yaiwiro dijí wíá seaóniri enía náni urowárénaparijini. ⁹Nioni Tikikasomí tíni Onesimasomí tíni —O eni negí nirixímeáyí imónijí worini. Diójí ujwiráripaxí neaiiaríjorini. Negí dijí sixí uyinwáorini. Omi eni segí tíjí e náni urowárénaparijini. Awaú amípí none re neaimónarijípi náni áwañí searipisíi.

“Ámá tiyí yayí seaiwárénaparijoi.” urijí nánirini.

¹⁰ Arisitakaso —O nioni tíni nawíni gwí ñweagwíorini. O seyíné yayí seaiwárénaparini. Mako —O Banabasomí xoayorini. O eni yayí seaiwárénaparini. O seyíné tífí e rémónapánayí, o náni nioní xámi bi searinjá enagi náni yayí wírixini. ¹¹Jisaso —O yoí bi ámi Jasitasoyí wíriníjorini. O eni yayí seaiwárénaparini. Judayí níni enagi aiwí Porone ámá wí eni Gorixomí dijí niwíkwíroríjípími dáni oyá xwioxíyo ñweárixiníri wáí rimearijwápa axípi nero gwí móniñwáwa, ayí waú

woni awarini. Ripi eni nioni dijí wíá nónigíáwarini. ¹² Epapiraso —O segiyí worini. Jisasi Kiraisoyá xinániñí nimóniri omiñí wiiariñí worini. O eni yayí seaiwárénaparini. O Gorixomí xwiýá rírimí niwiríná símí níxeadípéniri seyíné náni aníñí miní rixiñí seauriyariñírini. Seyíné yóí imóniro “Gorixo ámá xíoyá e éírixiniri wimónariñípi, ayí apíriani?” yaiwiáriro éírixiniri rixiñí seauriyariñírini. ¹³ O seyíné náni tíni sérixímeá imónigíá Reodisia ñweáyo náni tíni sérixímeá imónigíá Xiraporisi ñweáyo náni tíni íkíniñí sipí wiariñagi sijwí wiñariñá ejagi náni searariñini. ¹⁴ Ruko —O dokítá nene dijí sixí uyijwáorini. O eni yayí seaiwárénaparini. Dimaso eni yayí seaiwárénaparini.

Poro yayí niwiowáriríná urinípi nánirini.

¹⁵ Seyíné segí sérixímeániñí imónigíá Reodisia ñweáyo “Poro yayí seaiwárénapiñoi.” urípoyi. Nibaími tíni ámá Jisasoyá siyikí imónigíá iyá ajiwámi awí eánarigíáyo tíni eni “Poro yayí seaiwárénapiñoi.” urípoyi. ¹⁶ Seyíné payí nioni eaariñá rina segí awí eáningié dání íá niroárimáná ámí Jisasoyá siyikí imónigíá Reodisia ñweagíáyí eni íá orópoyiniri wíírixini. Payí nioni ayí náni eáána seyíné eni nurápiro íá rórixini. ¹⁷ Akipasomi re uríírixini, “Joxi Ámináo tíni ikáriñiñoxi ejagi náni o e éirixiniri rirípeañípi náni dijí nímorí xixení nípíni yárixini.” uríírixini.

¹⁸ Poroni niiwaniñoni gí wé tíni yoparí ripi yayí niseaiwárénapiri eaariñini. Nioni náni “O sini gwí riñweani?” niyaiwiro Gorixomí rixiñí nuriyíírixini. “Gorixo wá seawianíwinigini.” nimónarini.